

บันทึก

เรื่อง อำนาจของพนักงานอัยการในการสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ
สอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสาม (ก) แห่งประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๐๓.๒/๑๐๑๒๑ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยกรมตำรวจได้มีคำสั่งลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๒๙ อนุมัติให้พนักงานสอบสวนกองปราบปราม กรมตำรวจ เข้าร่วมสอบสวนคดีกับพนักงานสอบสวนท้องที่ กรณีนายวิเชียร เชื้อไทย แจ้งความร้องทุกข์กล่าวโทษพนักงานตำรวจเอก ตำริ นิสสัยพันธ์รองผู้บังคับการกองทะเบียนประวัติอาชญากร กับพวก ในข้อหา ร่วมกันลักทรัพย์ในเคหสถานโดยทำอันตรายสิ่งกีดขวางสำหรับคุ้มครองทรัพย์ โดยมีอาวุธหรือ ร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป บุกรุก ทำให้เสียทรัพย์ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙ ที่บ้านเลขที่ ๕/๔ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางไทร อำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร ซึ่งพนักงานสอบสวนกองปราบปรามกรมตำรวจ และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอดงหลวง จังหวัดพิจิตร ได้ร่วมกันทำการสอบสวนคดีดังกล่าวจนเสร็จสิ้นแล้ว มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องพนักงานตำรวจเอก ตำริ นิสสัยพันธ์ กับพวก รวม ๑๒ คน ตามข้อกล่าวหา โดยมีได้เรียกตัวพนักงานตำรวจเอก ตำริ นิสสัยพันธ์ กับพวกทั้ง ๑๒ คน มาทำการสอบสวนและแจ้งข้อกล่าวหาแต่อย่างใด เพราะจากการสอบสวนไม่ปรากฏว่าผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คนได้กระทำความผิดตามข้อกล่าวหา และได้เสนอสำนวนการสอบสวนให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นพิจารณาถึงการจนถึงกรมตำรวจ ซึ่งกรมตำรวจได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา มิได้กระทำความผิดตามที่ถูกล่าว่าหา จึงมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คนตามเสนอของพนักงานสอบสวน ต่อมา พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดดงหลวงพิจารณา เมื่อพนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดดงหลวงพิจารณาแล้ว ได้มีหนังสือ ที่ พง.๐๐๒๖/๒๕๔ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๓๐ พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมโดยให้สอบสวนปากคำผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คน พร้อมทั้งจัดทำแผนที่เกิดเหตุส่งไปประกอบการพิจารณาภายในวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๓๐ พนักงานสอบสวนกองปราบปราม กรมตำรวจได้มีบันทึกที่ ๐๖๑๔.๒/๑๔๙๐ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๐ หรือกรมตำรวจจะให้ดำเนินการอย่างไร เนื่องจากพนักงานสอบสวนเห็นว่า การเรียกตัวผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คนมาสอบสวนปากคำนั้น ก็คือการแจ้งข้อกล่าวหากับผู้ต้องหา เมื่อแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว จะต้องมีการจับกุมและควบคุมตัวไว้ทำการสอบสวนดำเนินคดีต่อไป แต่คดีนี้กรมตำรวจได้มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาทั้งหมดแล้ว ซึ่งพนักงานอัยการยังมิได้มีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คนมาทำการสอบสวนว่า คดีนี้พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว โดยมีความเห็นสั่ง

ไม่ฟ้องผู้ต้องหา และส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการพิจารณาเรียบร้อยแล้ว พนักงานอัยการไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนปากคำผู้ต้องหาเพิ่มเติมอันเป็นการแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบได้ เพราะผู้ต้องหาไม่ได้มาปรากฏตัว หรืออยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวน ซึ่งเป็นกรณีที่พนักงานสอบสวนจะทำการสอบสวนปากคำและแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบได้ กรมตำรวจจึงให้พนักงานสอบสวนแจ้งเหตุขัดข้องดังกล่าวให้พนักงานอัยการทราบ และให้พนักงานสอบสวนจัดทำแผนที่เกิดเหตุส่งให้พนักงานอัยการเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป ซึ่งพนักงานสอบสวนแจ้งเหตุขัดข้องให้พนักงานอัยการทราบแล้ว แต่พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดตะกั่วป่าได้มีหนังสือ ที่ พง ๐๐๖๖/๘๒๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๐ ยืนยันให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งของพนักงานอัยการ โดยอ้างว่า คดีนี้พนักงานอัยการได้สั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ แต่พนักงานสอบสวนก็ยังมิได้ดำเนินการตามที่สั่ง จึงให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามประเด็นที่ได้สั่งการไว้แล้วให้ครบถ้วน เสร็จแล้วให้ส่งผลการสอบสวนเพิ่มเติมให้พนักงานอัยการโดยด่วน พนักงานสอบสวนกองปราบปราม กรมตำรวจ จึงได้มีบันทึกที่ ๐๖๑๔.๒/๗๙๐๔ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๐ รายงานกรมตำรวจเพื่อทราบคำสั่งของพนักงานอัยการดังกล่าว

กรมตำรวจพิจารณาแล้ว เห็นว่า คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหาได้รับราชการอยู่ที่เดียวกับพนักงานสอบสวน จึงไม่ตรงกับข้อเท็จจริงตามที่กรมอัยการเคยตอบข้อหาหรือให้กรมตำรวจทราบตามหนังสือตอบข้อหาหรือของกรมอัยการ ที่ มท ๑๐๐๒/๔๐๕๘ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๒๓ ว่า หากผู้ถูกกล่าวหาอยู่ที่สถานีตำรวจเดียวกันกับพนักงานสอบสวน ขอบที่พนักงานสอบสวนจะต้องสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหากับผู้ถูกกล่าวหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ แต่คดีนี้ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่หน่วยเฉพาะกิจที่ส่งไปจากส่วนกลาง มิได้อยู่ที่เดียวกับพนักงานสอบสวน จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวน และกรมตำรวจเห็นว่าพนักงานอัยการไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้สอบสวนแจ้งข้อกล่าวหากับผู้ถูกกล่าวหาคดีนี้ได้ กรมตำรวจจึงได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๖๐๓.๒/๗๗๙๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๓๐ หรือความเห็นดังกล่าวไปยังอธิบดีกรมอัยการ ต่อมา กรมอัยการได้มีหนังสือ ที่ มท ๑๒๐๒/๑๒๙๐๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๐ ตอบข้อหาหรือของกรมตำรวจว่า การสั่งการของพนักงานอัยการเป็นการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) ส่วนผู้ต้องหาจะมีความผิดหรือไม่และพนักงานอัยการจะสั่งคดีอย่างไรนั้น เป็นการพิจารณาคนละขั้นตอนกันคำสั่งของพนักงานอัยการให้สอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นการสั่งโดยชอบด้วยกฎหมายพนักงานสอบสวนจะต้องปฏิบัติตาม

กรมตำรวจได้พิจารณาคำชี้แจงของกรมอัยการแล้วเห็นว่า การสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการโดยให้แจ้งข้อหาและสอบสวนผู้ต้องหานี้ ความเห็นของกรมอัยการยังแตกต่างขัดกันอยู่ เนื่องจากกรมอัยการเคยมีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๑๐๐๒/๙๐๒๙ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๕ ตอบข้อหาหรือของกรมตำรวจว่า การที่พนักงานสอบสวนมิได้เรียกตัวผู้ต้องหามาสอบสวนปากคำในฐานะผู้ให้ถ้อยคำ และผู้ต้องหาไม่ได้ถูกเรียกหรือส่งตัวมาหรือเข้าหาพนักงาน

สอบสวนเอง ทั้งไม่เคยปรากฏตัวต่อหน้าพนักงานสอบสวน การที่พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมโดยให้แจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบและให้สอบสวนปากคำผู้ต้องหาไว้ โดยที่พนักงานอัยการยังไม่มีความเห็นทางคดีว่าจะสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องนั้น ไม่เข้าเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ การปฏิบัติของพนักงานสอบสวนถูกต้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๑ แล้ว หากกรมตำรวจจะสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมตามคำสั่งพนักงานอัยการแล้วย่อมจะเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เนื่องจากคดีนี้พนักงานสอบสวนและกรมตำรวจได้มีความเห็นสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว จึงไม่มีเหตุผลและความจำเป็นที่จะต้องเรียกตัวผู้ต้องหามาสอบสวนปากคำอีก เพราะเป็นการขัดต่อหลักนิติธรรมและยังอาจขัดต่อสิทธิและเสรีภาพที่บัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอีกด้วย นอกจากนี้ กรมตำรวจเห็นว่าแม้จะไม่มี การสอบสวนปากคำผู้ต้องหาไว้ พนักงานอัยการก็สามารถมีความเห็นสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องโดยอาศัยพยานหลักฐานตามที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนได้ กรมตำรวจจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัญหาดังกล่าวเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกรมตำรวจและผู้แทนกรมอัยการแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดตะกั่วป่าสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓^๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยให้สอบสวนปากคำผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คน และจัดทำแผนที่เกิดเหตุส่งไปประกอบการพิจารณาของพนักงานอัยการ ซึ่งพนักงานสอบสวนได้จัดทำแผนที่เกิดเหตุส่งไปให้พนักงานอัยการแล้ว คงเหลือเฉพาะการสอบสวนปากคำผู้ต้องหาทั้ง ๑๒ คน ซึ่งกรมตำรวจเห็นว่าพนักงานอัยการไม่มี

^๑ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๔๓ เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อน ให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้องแต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหามาเพื่อฟ้องต่อไป

(๒) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาล ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งไม่ฟ้อง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ

(ก) สั่งตามที่เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามเพื่อสั่งต่อไป

(ข) วินิจฉัยว่าควรปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้หรือขอให้ศาลชั่ง แล้วแต่กรณี และจัดการหรือสั่งการให้เป็นไปตามนั้น

ในคดีฆาตกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ ฆ่าตาย หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

อำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหากับผู้ต้องหาได้ แต่กรมอัยการเห็นว่า การสั่งการของพนักงานอัยการเป็นการสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อส่งต่อไปตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) ส่วนผู้ต้องหาจะมีความผิดหรือไม่และพนักงานอัยการจะสั่งคดีอย่างไรนั้น เป็นการพิจารณาต่างขั้นตอนกัน คำสั่งของพนักงานอัยการให้ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมดังกล่าวเป็นการสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตาม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เห็นว่า การที่พนักงานอัยการจะมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) นั้น จะต้องปรากฏว่า การสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมจะเป็นประโยชน์ในการสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้องตามมาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) กล่าวคือ พยานหลักฐานตามสำนวนการสอบสวนที่พนักงานอัยการได้รับจากพนักงานสอบสวนยังไม่เพียงพอที่พนักงานอัยการจะพิจารณาสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้องได้ มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) จึงให้อำนาจพนักงานอัยการที่จะสั่ง “ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามเพื่อส่งต่อไป” ข้อความนี้แสดงว่าเป็นการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานหลักฐานเพื่อสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้องนั่นเอง นอกจากนี้ มาตรา ๑๓๓^๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ก็ให้อำนาจพนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้เสียหายหรือบุคคลใดซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าถ้อยคำของเขาอาจเป็นประโยชน์แก่คดีให้มาให้ปากคำไว้เท่านั้น การที่พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดตะกั่วป่าสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนปากคำของผู้ต้องหาในคดีนี้เท่ากับเป็นการสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนปากคำของผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๔^๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งผู้ต้องหาไม่มีสิทธิจะไม่ให้การก็ได้ ฉะนั้น ในกรณีที่ผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การ การสอบสวนปากคำของผู้ต้องหาตามคำสั่งของพนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดตะกั่วป่าก็ไม่เป็นประโยชน์ต่อการสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้องของพนักงานอัยการแต่

^๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓๓ พนักงานสอบสวนมีอำนาจออกหมายเรียกผู้เสียหายหรือบุคคลใดซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อว่าถ้อยคำของเขาอาจเป็นประโยชน์แก่คดี ให้มาตามเวลาและสถานที่ในหมาย แล้วให้ถามปากคำบุคคลนั้นไว้

การถามปากคำนั้น พนักงานสอบสวนจะให้ผู้ที่ให้ถ้อยคำสาบานหรือปฏิญาณตัวเสียก่อนก็ได้ และต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ว่าด้วยพยานบุคคล

ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนตักเตือน พุดให้ท้อใจ หรือใช้กลอุบายอื่นเพื่อป้องกันมิให้บุคคลใดให้ถ้อยคำซึ่งอยากรจะให้ด้วยความเต็มใจ

^๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๓๔ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าเจ้าพนักงานเป็นผู้ต้องหาให้ถามชื่อตัว นามสกุล ชาติ บังคับ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งข้อหาให้ทราบ และต้องบอกให้ทราบก่อนว่า ถ้อยคำที่ผู้ต้องหากล่าวนั้นอาจใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันเขาในการพิจารณาได้ เมื่อผู้ต้องหาเต็มใจให้การอย่างใด ก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลย ก็ให้บันทึกไว้

อย่างไร ในกรณีที่ผู้ต้องหาเต็มใจให้การ คำให้การนั้นก็จะเป็นเพียงคำให้การของผู้ต้องหาเท่านั้น มิใช่คำให้การของพยานในชั้นสอบสวนที่จะนำมาวินิจฉัยว่าควรสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้อง นอกจากนี้ มาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า “ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิดและผู้นั้นถูกควบคุมหรือขังอยู่ หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื่อว่าคงได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก ให้พนักงานสอบสวนทำความเห็นตามท้องสำนวนการสอบสวนว่าควรสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องส่งไปยังพนักงานอัยการพร้อมด้วยสำนวน ฯลฯ” ประกอบกับมาตรา ๑๔๒ วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ส่งแต่สำนวนพร้อมด้วยความเห็นไปยังพนักงานอัยการ ฯลฯ” แสดงว่า แม้จะยังมิได้สอบสวนปากคำของผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๔๓ พนักงานสอบสวนก็มีอำนาจทำความเห็นตามท้องสำนวนการสอบสวนว่าควรสั่งไม่ฟ้องส่งไปยังพนักงานอัยการได้ เมื่อพนักงานสอบสวนได้ปฏิบัติตามการชอบด้วยมาตรา ๑๔๒ แล้ว พนักงานอัยการก็ชอบที่จะสั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้องได้ตามมาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง (๑) ถ้าพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องตามความเห็นของพนักงานสอบสวน ก็ไม่ต้องสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนปากคำของผู้ต้องหาต่อไป แต่ถ้าพนักงานอัยการสั่งฟ้อง มาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง (๑) ดังกล่าว ก็บัญญัติให้พนักงานอัยการแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหามาเพื่อฟ้องในกรณีดังกล่าว พนักงานสอบสวนก็ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๑๓๔ คือ แจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบ ถ้าผู้ต้องหาเต็มใจให้การก็ให้จดคำให้การไว้ ถ้าผู้ต้องหาไม่เต็มใจให้การเลยก็ให้บันทึกไว้ ซึ่งเรื่องทำนองนี้กรมอัยการได้เคยมีหนังสือยืนยันไปยังกรมตำรวจแล้วตราหนังสือกรมอัยการ ด่วนมาก ที่ มท ๑๐๐๒/๙๐๒๙ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๒๕ ว่า การที่พนักงานสอบสวนมีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้องผู้ต้องหาและส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการโดยมิได้เรียกตัวผู้ต้องหามาแจ้งข้อหาและสอบสวนปากคำของผู้ต้องหา นั้น เป็นการปฏิบัติที่ชอบด้วยมาตรา ๑๔๑^๔ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแล้ว พนักงานอัยการจะต้องพิจารณาและดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๔๓ คือ สั่งไม่ฟ้องหรือสั่งฟ้อง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๕) เห็นว่า ตามปัญหาที่หารือ เมื่อพนักงานสอบสวนทำความเห็นสั่งไม่ฟ้องส่งไปยังพนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดตะกั่วป่าพร้อมด้วยสำนวนการสอบสวนโดยยังมิได้สอบสวนปากคำของผู้ต้องหาตามมาตรา ๑๓๔ ซึ่งเป็นการชอบด้วยมาตรา ๑๔๒ แล้วเช่นนี้ ถ้าพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องตามความเห็นของพนักงานสอบสวน ก็ไม่ต้องสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการ

^๔ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๔๑ ถ้ารู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่เรียกหรือจับตัวยังไม่ได้ เมื่อได้ความทางสอบสวนอย่างไร ให้ทำความเห็นว่าควรสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้องส่งไปพร้อมกับสำนวนยังพนักงานอัยการ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นชอบด้วยว่าควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ยุติการสอบสวนโดยสั่งไม่ฟ้อง และให้แจ้งคำสั่งนี้ให้พนักงานสอบสวนทราบ

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสอบสวนต่อไป ก็ให้สั่งพนักงานสอบสวนปฏิบัติเช่นนั้น

ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าควรสั่งฟ้อง ก็ให้จัดการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้ได้ตัวผู้ต้องหามา ถ้าผู้ต้องหาอยู่ต่างประเทศให้พนักงานอัยการจัดการเพื่อขอให้ส่งตัวข้ามแดนมา

สอบสวนปากคำของผู้ต้องหาต่อไป แต่ถ้าพนักงานอัยการไม่เห็นชอบด้วยก็ต้องสั่งฟ้องเสียก่อนแล้วจึงจะมีอำนาจตามมาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง (๑) แจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหา มาเพื่อฟ้อง ซึ่งในการส่งผู้ต้องหามาเพื่อฟ้องนั้นพนักงานสอบสวนก็ต้องสอบปากคำของผู้ต้องหาตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๔ อยู่แล้วฉะนั้น การที่พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัด ตะกั่วป่าสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมโดยให้สอบสวนปากคำของผู้ต้องหา ทั้ง ๑๒ คนในคดีนี้ จึงไม่ต้องด้วยเจตนารมณ์ของมาตรา ๑๔๒ และมาตรา ๑๔๓ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(ลงชื่อ) วัฒนา รัตนวิจิตร

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๓๑